

For få efteruddanner sig. Godt, at Reformkommissionen går i kødet på velkendte barrierer.

Skrevet af

Mie Dalskov Pihl
Chef for registeranalyse

Reformkommissionen har ret i, at der er mange voksen- og efteruddannelsesmuligheder på arbejdsmarkedet i dag. Problemet er, at for få deltager, og de – efterhånden – velkendte barrierer skal vi omkring. Kommissionens anbefalinger i retning af et personligt digitalt overblik, der skal skubbe flere i gang, og flere veje, der kan sikre flere kompetencer, er skridt i den rigtige retning.

Kontakt

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

I Danmark er deltagelsen i efteruddannelse ikke prangende og [dem](#), der deltager mest i voksen- og efteruddannelse, er de lønmodtagere der har de længste uddannelser. Blandt ufaglærte og faglærte deltager færre i efteruddannelse, og det går den gale vej i disse år på trods af politiske ambitioner om det modsatte.

I takt med arbejdsmarkedets forandringer og stigende kompetencekrav er det nødvendigt, at der for alvor bliver sat skub på, at flere voksne deltager i uddannelse og opkvalificering.

Spørgsmålet er, hvordan vi får vendt skuden.

” *Det er velkendt, at det også er en barriere for lønmodtagernes deltagelse i voksen- og efteruddannelse, hvis ikke arbejdsgiveren støtter op. Derfor er det vigtigt, at løsningerne både er rettet mod virksomheder og lønmodtagere.*

Chefanalytiker og projektchef Mie Dalskov Pihl

[Reformkommissionen](#) konkluderer i sin første anbefalingsrapport, at der allerede er mange efteruddannelses- og opkvalificeringsmuligheder, og at den lave deltagelse skyldes manglende motivation. Der findes mange muligheder i dag, og vi skal først og fremmest have fokus på at nedbryde barriererne.

Et af hovednumrene i anbefalingsrapporten er et nyt personligt, digitalt efteruddannelsesoverblik for alle voksne. Det skal skabe bedre overblik og skubbe på den enkeltes motivation.

Den nye digitale løsning er inspireret af det system PensionDanmark har i dag. Her kan man gennem et digitalt personligt værktøj blandt andet få adgang til målrettet vejledning og søge godtgørelse. Resultater fra PensionDanmarks system viser gode erfaringer i form af større deltagelse i voksen- og efteruddannelse.

At samle og præsentere den enkeltes uddannelses- og støttemuligheder med udgangspunkt i den enkeltes historik på arbejdsmarkedet ser altså ud til at virke, og selvfølgelig skal vi bruge nogle af de håndtag, der har vist sig at virke. Kommissionen anbefaler, at et lignende system laves for alle voksne

borgere - både for at skubbe flere i retning af at deltage mere i efteruddannelse og opkvalificering, men også for at mindske omkostningerne for både den enkelte og virksomhederne.

Det er [velkendt](#), at det også er en barriere for lønmodtagernes deltagelse i voksen- og efteruddannelse, hvis ikke arbejdsgiveren støtter op. Derfor er det vigtigt, at løsninger både er rettet mod virksomheder og lønmodtagere. Det er et fælles ansvar at sørge for at vedligeholde og udbygge lønmodtagernes kompetencer. Med det in mente kunne man godt have ønsket, at Reformkommissionen havde haft lidt større fokus på virksomhedens motivation og engagement i medarbejdernes deltagelse i voksen- og efteruddannelse. Det er ikke kun lønmodtagerne, der skal kunne se behovet for efter- og videreuddannelse. Det skal arbejdsgiverne også.

Kommissionen har også fokus på at skabe flere og nemmere veje til kompetencer. Eksempelvis vil kommissionen indføre en ny praksisvendeordning for ufaglærte efter norsk forbillede og ny praksis for kompetencevurderingerne. Begge dele skal gøre det nemmere for dem, der har erfaring fra arbejdsmarkedet, at få en kortere, klarere vej til et svendebrev.

Erhvervsuddannelserne er rigtig vigtige. Ikke bare fordi vi kigger ind i en mangel på faglærte de kommende år, men også fordi erhvervsuddannelserne for den enkelte er med til at sikre en markant [bedre tilknytning til arbejdsmarkedet](#) og gode [karrieremuligheder](#). Derfor er det rigtigt set, at vejene til en erhvervsuddannelse skal gøres nemmere. Det er et skridt i den rigtige retning også at tænke i flere fleksible vilkår for voksne på erhvervsuddannelserne, og at det skal være tydeligere, hvordan man kan få merit fra tidligere AMU-forløb, hvis man vil bygge ovenpå med en erhvervsuddannelse.

Når det er sagt, så handler voksen- og efteruddannelse ikke nødvendigvis om, at man skal mange år på skolebænken. Det kan også handle om kortere kurser, der giver den enkelte nye kvalifikationer til specifikke job eller funktioner. Derfor hilser vi også velkomment, at kommissionen gerne ser, at der udvikles flere specialistuddannelser via AMU inden for de områder, hvor efterspørgslen er tilstrækkelig. De uddannelser kendes allerede i dag fra enkelte brancher, hvor specialistuddannelser via AMU sikrer ufaglærte særlige efterspurgte kompetencer på noget, der minder om faglært niveau inden for en branche eller et område.

Alt i alt er vi enige i analysen af at der er mange muligheder i efteruddannelsessystemet og de forslag, som kommissionen lægger frem. Det afgørende er, at vi for alvor kommer omkring de velkendte barrierer, der eksisterer i dag, så flere voksne kommer i gang med uddannelse og opkvalificering.